

» procurare intelligimus. Quo in genere cùm „ Principum Christianorum unionē , infide-
 » Fratres Minores Ordinis Sancti Francisci de- „ lium conversione , hæresum extirpatione ,
 » Observantia habeamus, eosque in primis , „ prout unicuique suggeret devotio, pias ad
 » quos Dilecti Filii eorumdem Fratrum Supe- „ Deum preces effuderint, Plenariam om-
 » riores ob hanc causam hoc ipso , & con- „ nium peccatorum suorum Indulgentiam ,
 » sequentibus annis in diversas Provincias „ & remissionem misericorditer in Domino
 » Christianæ Reipublicæ mittere constitue- „ auctoritate Apostolica tenore præsentium
 » runt: Nos sanè eorumdem Fratrum pietä- „ pro una vice dumtaxat pro unaquaque Mis-
 » tem , ac operam , eorumque ad quos illi „ sionē de Ordinariorum locorum licentia
 » mittendi erunt , religionem , & devotio- „ respectivè facienda , concedimus , & elar-
 » nem spiritualibus gratis confovere , atque „ gimus. Hortantes Venerabiles Fratres , Pa-
 » augere cupientes , supplicationibus dilecti „ triarchas , Primates , Archiepiscopos , Epi-
 » filii Matthæi à Sancto Stephano dicti Or- „ scopos , & alios Ecclesiarum Prælatos , &
 » dinis Ministri Generalis Nobis super hoc „ Rectores , ac verbi Dei Prædicatores , ut
 » humiliter porrectis inclinati , piamente illius „ in suis quisque Ecclesiis , cùm populus fre-
 » deliberationem , quantum cum Domino- „ quentior fuerit , præsentes litteras , & om-
 » possumus , promovere volentes : de omni- „ nia in eis contenta publicent , & publicari
 » potentis Dei misericordia , ac Beatorum „ faciant ; ac omnem eisdem Fratribus , tam
 » Petri , & Pauli Apostolorum ejus auctori- „ Reformatis , quām non Reformatis , favo-
 » tate confisi , omnibus & singulis Fratribus „ rem , & auxilium in præmissis præstent .
 » dicti Ordinis , tam Reformatis , quām non „ Volumus autem , ut præsentium transum-
 » Reformatis , Ministro Generali ejusdem Or- „ ptis , etiam impressis , manu alicujus No-
 » dinis subjectis , ad Missiones in quibusvis „ tarii publici subscriptis , & sigillo personæ
 » locis de Ordinariorum licentia respectivè „ in Ecclesiastica dignitate constitutæ obsi-
 » exercendas in futurum mittendis. (ubi ta- „ gnatis , eadem prorsus fides adhibeatur ,
 » men non erunt Missionarii Congregationis „ quæ ipsis præsentibus adhiberetur , si fo-
 » de Propaganda Fide) & aliis utriusque „ rent exhibita , vel ostensa . Datum Romæ
 » sexus Christi Fidelibus , ad quos ipsi mi- „ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Pi-
 » tendi accesserint , nostram , & Apostolicam „ scatoris , die xx. Augusti , MDCXCIX.
 » benedictionem per præsentes impartimur . „ Pontificatus Nostri Anno nono .

J. F. Cardinalis Albanus.

L A U S D E O.

A. P.

A P P E N D I X

Quesnillianarum Thesum à SS. D. N. CLEMENTE XI. profligatarum : quibus sua seorsim subjicitur laconica explanatio , & oppugnatio , perstringendo paucis , quæ fusius , ac enucleatius in sua Trutina Antiquesnelliana , P. DOMINICUS VIVA Societatis JESU differuit in obsequium dogmatum Catholicorum .

1 *Q*uid aliud remanet anima , qua Deum , arquo ipsius gratiam amist , nisi peccatum , & peccati consecutiones , superba paupertatis , & segnis indigenita , hoc est generalis impotencia ad laborem , adorationem , & ad omne opus bonum ?

Si peccatori post amissam Dei gratiam per peccatum deficeret liberum arbitrium , ac potestas ad honestè operandum , necnon gratia ad orandum , & ad resipiscendum , delusorie à Deo ad poenitentiam invitaretur ; sicut delusorie invitatur cæcus ad videndum . Quo quid absurdius ?

2 *J*esu Christi gratia , principium efficax boni cuiuscumque generis , necessaria est ad omne opus bonum ; absque illa , non solum nihil fit , sed nec fieri potest .

Citra Christi gratiam , quæ principium efficax est omnis boni , (hoc est citra gratiam efficacem) adhuc homo adjutus gratia sufficienti exercere potest actus virtutum supernaturalium ; tum Moralium , tum etiam Theologalium . Non est itaque gratia efficax ad omne opus bonum necessaria .

3 *In vanum , Domine præcipes , si tu ipse non das quod præcipes .*

Si Deus in vanum præciperet , quando denerat gratiam efficacem , qua dat , quod præcipit , nonne fatuum esset præceptum poenitentia , quod à Deo peccatori non resipiscenti imponitur ? Nonne frustranea esset gratia sufficiens , quam Deus eidem confert , ut resipiscat ? Cùm tamen ea sit beneficium ingens .

4 *Ita , Domine ; omnia possibilia sunt ei , cui omnia possibilia facis , eadem operando in illo .*

Perinde quasi non esset possibilis conversio peccatoris , quando Deus gratiam illi confert sufficientem , ut resipiscat , absque eo quod resipiscientiam in illo operetur per gratiam efficacem .

5 *Quando Deus non emolliit cor per interiorum unctionem gratia sua , exhortationes , & gratia exteriores non inserviunt , nisi ad illud magis obdurandum .*

Adhortationes , & gratia exteriores non deserviunt ad obdurandum cor peccatoris ,

quin potius ad emolliendum : quamvis aliquando ex defectu propriæ cooperationis de facto non emolliatur , & gratia tunc temporis collata sit inefficax .

6 *Discrimen inter Fœdus Judaicum , & Christianum est , quod in illo Deus exiguum fugam peccati , & implementum legis à peccatore , relinquendo illum in sua impotencia ; in isto vero Deus Peccatori dat , quod jubet , illum sua gratia purificando .*

Erroneum est hujusmodi discrimen : cùm etiam in Judaico fœdere contulerit Deus gratiam sufficientem ad non peccandum , nec reliquerit Deus Judæos in impotencia ad bene operandum . Commentitium pariter est , quod semper Deus in Christiano fœdere sua gratia det quod jubet ; sxpè enim quod jubet non ponitur , non quidem ex defectu gratia , sed ex nostra culpa . Denique falsum est , peccatorem gratia divina semper purificari : cùm sxpè adjuvetur , quin purificatio sequatur vicio voluntatis .

7 *Qua utilitas pro homine in veteri fœdere , in quo Deus illum reliquit ejus propria infirmatati imponendo ipse suam legem ? Quia vero felicitas non est admitti ad fœdus , in quo Deus nobis donat quod petit à nobis ?*

Erroneum est , quod Deus reliquerit in veteri fœdere Judæos in sua infirmitate destitutos gratia sufficienti ad salutariter operandum ; Quomodo peccassent legem transgrediendo si illam implere non potuissent ? Erroneum pariter est , tam quod in Christiano fœdere Deus ita donet quod petit à nobis , ut non requiratur ad illud ponendum libera nostra cooperatio , quām quod semper nobis detur gratia efficax , ut ponatur , quod Deus petit à nobis ; quinimò sxpè ex nostra culpa , non ex defectu gratia sufficientis , illud non ponitur , nec Deus nobis dat quod petit à nobis .

8 *Nos non pertinemus ad novum fœdus , nisi in quantum participes sumus ipsius nove gratia , qua operatur in nobis id , quod Deus nobis præcipie .*

Novum fœdus non reddit nos participes gratia per Christum collatæ per hoc , quod Deus

Deus semper sua gratia operetur in nobis id quod præcipit; quasi vero nulla alia gratia Christi fidelibus detur præter efficacem; cum sæpe detur gratia sufficiens ad ponendum, quod præcipitur, quin tamen illud nobis reluctantibus ponatur.

9 *Gratia Christi est gratia suprema, sine qua confiteri Christum numquam possumus, & cum qua numquam illum abnegamus.*

Gratia Christi est quidem suprema, quatenus sine illa salutariter Christum confiteri non possumus: sed falsum est, quod cum ea gratia ad Christum confundendum sufficienti, numquam illum abnegemus.

10 *Gratia est operatio manus Omnipotentis Dei, quam nihil impedire potest, aut retardare.*

Ereteret libertatem, atque adeò meritos redderet incapaces Gratia, si illi non possemus obstatari, ejusque effectum impediare, ac retardare.

11 *Gratia non est aliud, quam voluntas Omnipotentis Dei iubentis, & facientis, quod juber.*

Neque est verum, quod Gratia sit Dei voluntas nobis extrinseca: neque est verum, quod vi gratia semper fiat quod Deus iubet, quin unquam gratia culpabiliter resistamus.

12 *Quando Deus vult salvare animam, quounque tempore, quocumque loco, effectus indubitabilis sequitur voluntatem Dei.*

Cum Deus velit omnes homines salvos fieri, nec tamen omnes salventur, conjectarium est, quod sæpe Deus velit plurimos homines salvos fieri, quin sequatur effectus salutis æternæ indubitabilis.

13 *Quando Deus vult animam salvam facere, & eam tangit interiori gratia sua manu, nulla voluntas humana ei resistit.*

Si res ita se haberet, numquam gratia voluntas humana culpabiliter refragaretur, in vacuum illam recipiendo.

14 *Quantumcumque remotus à salute sit peccator obstinatus, quando Jesus, se ei videndum exhibet lumine salutari sua gratia, oportet, ut se dedat, accurrat, se se bimiliet, & adoret Salvatorem suum.*

Nonne lumine sua gratia salutari fese videndum exhibuit Deus Iudeus, alisque obdurate peccatoribus, quin tamen isti se dederint, accurrint, se se humiliant, adorarint que Salvatorem suum?

15 *Quando Deus mandatum suum, & suam æternam locutionem comitatur unctione sui Spiritus, & interiori vi gratia sua, operatur illa in corde obedientiam, quam petit.*

Iansenianus est error, quod numquam interiori gratia in natura lapsa resistamus, atque adeò quod Deus semper operetur in

corde humano obedientiam, quam petit, quæties mandatum suum, & suam æternam locutionem comitatur unctione sui Spiritus, & interiori vi gratia sua.

16 *Nulla sunt illecebra, qua non cedant illecebris gratia, quia nihil resistit Omnipotenti.*

Etsi Deus omnipotentissimam habeat potestatem inclinandorum quod libet cordium, ut loquitur Augustinus; nihilominus sæpius homines illecebris gratia, ipsique Omnipotenti resistunt, transgrediendo ejus mandata seducti ab illecebris hujus faculi, esto sæpe etiam à vividi oribus gratia illecebris ad obedientium alliantur.

17 *Gratia est vox illa Patris, qua homines interiori docet, ac eos venire facit ad Jesum Christum, quicumque ad cum non venit, postquam audiuit vocem exteriorem Filii, nullatenus est doltus à Patre.*

Erroneè dicitur, quod qui non discit, nec venit ad Christum, nullatenus edoceatur à Patre, & gratia splendore illustretur. Gratia quippe, quæ interiori homines docet, non cogit illos, ut ad Christum veniant; sed solum allicit ac trahit quantum est in se, etiam reluctantes.

18 *Semen Verbi, quod manus Dei irrigat, semper afferit fructum suum.*

Si semper fructum suum afferret Semen Verbi à gratia divina irrigatum, quomodo posset Deus verbis illis Isaiae 5. conqueri? Quid est, quod debui ultra facere vineas meas; & non feci ei? An quod expellavi, ut faceret uvas, & fecit labruscas?

19 *Dei gratia nihil aliud est, quam ejus omnipotens voluntas: hoc est idea, quam Deus ipse nobis tradit in omnibus suis Scripturis.*

Dei gratia actualis (de qua hic est sermo) neque est nobis extrinseca, ut est Dei voluntas; neque est omnipotens, seu irresistibilis.

20 *Vera gratia idea est, quod Deus vult sibi à nobis obediri, & obeditur; imperat & omnia fiunt, loquitur tamquam Dominus, & omnia sibi submissa sunt.*

Si semper ac Deus vult sibi obediri, obreditur, numquam homines gratia divina instructi ejus mandata transgredieruntur. Quod si deesset peccatoribus gratia ad obedientium necessaria, ac sufficiens, fatue exprobrarentur, quod non obtemperarent.

21 *Gratia Iesu Christi est gratia fortis, potens, suprema, invincibilis, ut pote que est operatio voluntatis Omnipotentis, sequela, & imitatio operationis Dei incarnantis, & resuscitantis Filium suum.*

Gratia Dei non est talis, ut numquam illi culpabiliter resistatur: propterea non est imitatio operationis divinae incarnantis, ac resu-

scitantis Filium suum; hæc enim operatio unita. Esto Fides in quantum est liberè impetrata ab actu libero supernaturali pœx affectio-nis ad illam, sit (ut habet Trid. sess. 6. cap. 8.) *Humana salutis initium, fundamentum, & radix omnis justificationis.*

22 *Concordia omnipotentis operationis Dei in corde hominis, cum libero ipsius voluntatis consensu, demonstratur illicet nobis in Incarnatione, veluti in fonte & atque archetypo omnium aliarum operationum misericordia, & gratia, qua omnes via gratia, atque ita dependentes à Deo sunt, sicut ipsa originalis operatio.*

Toto Coelo discordat operatio Dei incarnationis Filium suum ab operatione Gratiae: Illa quippe fuit necessaria. Humaniti assumpta; hac vero est libera voluntati, quatenus liberè cum gratia consensus salutaris ponitur à voluntate.

23 *Deus ipse nobis idem tradidit omnipotentis operationis sua gratia, eam significans per illam, qua Creaturas è nihilo producit, & mortuis reddit vitam.*

Deus creaturas è nihilo extrahit, & mortuos ad vitam revocat exercendo suam dumtaxat libertatem; at peccatores non resurgent ad vitam gratia habitualis, nisi gratia actuali misericorditer à Deo collata ipsi etiam liberè cooperentur.

24 *Justa idea, quam Centurio habet de Omnipotencia Dei, & Iesu Christi, in sanandis corporibus solo motu sua voluntatis, est imago idea, qua haberi debet de Omnipotencia sua gratia in sanandis animabus à cupiditate.*

Christus Dominus in sanandis corporibus utitur solo motu sua voluntatis; sed in sanandis animabus à sua cupiditate requirit nostrum liberum consensum; ut proinde corpus ad suam sanitatem merè passivè se habeat, anima vero etiam activè relata ad suam.

25 *Deus illuminat animam, & eam sanat aquæ ac corpus sola sua voluntate; jubet, & ipsi obtemperatur.*

Deus sanat corpus sola sua voluntate: contra vero animam illuminat sua gratia actuali homini intrinseca, ita ut cum ea debeat voluntas liberè cooperari, ut sanetur; propterea sæpe Deus jubet, quin à nobis obtemperetur.

26 *Nulla datur gratia, nisi per Fidem.*

Quis neget etiam Infidelibus à Deo gratiam dari, qua ad Fidem amplectendam allicantur, atque ad illam sive proximè, sive remotè disponantur? Alter quomodo peccarent respondo Fidem, si carerent gratia necessaria, qua possent ad Fidem venire?

27 *Fides est prima gratia, & fons omnium aliarum.*

Si etiam Infidelibus Deus misericorditer gratiam elargitur, qua possint ad Fidem venire, conjectarim est, quod Fides non sit prima gra-

fuit

fuit Apostolus; cùm etiam reprobri possint, & teneantur in Christi meritis habere fiduciam suę salutis æternæ.

34 *Gratia Adami non producebat nisi merita humana.*

Gratia Adamo collata in statu naturæ innocentis non est essentialiter diffinis gratiae, quæ per Christum nobis confertur in statu naturæ lapsæ: Neutra itaque producit merita humana, hoc est humanae naturæ debita; sed utraque producit merita indebita naturæ humanae ac supernaturæ: Aliter gratia, ut loquitur Apostolus, non esset gratia.

35 *Gratia Adami est sequela creationis, & erat debita naturæ sanctæ, & integræ.*

Si gratia Adamo collata in statu naturæ sanctæ, & integræ, esset sequela creationis, & tali naturæ debita, sequeretur, quod Gloria & Dei visio non esset bonum humanæ atque Angelicæ naturæ omnino indebitum, & supernaturale.

36 *Differentia essentialis inter gratiam Adami, & status innocentis; ac gratiam Christianam est, quod primam unusquisque in propria persona receperisset: ista vero non recipitur, nisi in persona Iesu Christi resuscitati, cui nos uniti sumus.*

Gratia Adamica, quæ dicitur sanitatis, collata Adamo in statu naturæ innocentis, & Gratia medicinalis, quæ homini confertur in statu naturæ lapsæ, non differentia essentialiter, ita ut illa cum libero arbitrio cohæreret, ista non item, sed sit irresistibilis: Sicut neque est verum, quod Gratia sive actualis, sive habituatis in persona Christi recipiatur; cùm nobis ex Tridentino inhæreat.

37 *Gratia Adami, sanctificando illum in se-metipso, erat illi proportionata. Gratia Christiana nos sanctificando in Iesu Christo, est omnipotens, & digna Filio Dei.*

Gratia Adamica in statu naturæ innocentis non fuit illi proportionata, hoc est debita; neque Gratia Christiana est omnipotens, ita ut numquam illi in statu naturæ lapsæ resistamus.

38 *Peccator non est liber, nisi ad malum, si ne gratia Liberatoris.*

Peccatum non admittit liberum arbitrium, ita ut sine Gratia Liberatoris nequeat homo, dum peccat, à culpa abstinere, aut bonum prosequi. Quomodo enim peccare potest, qui destitutus est libertate ad non peccandum?

39 *Voluntas, quam gratia non prævenit, nihil habet luminis, nisi ad aberrandum: ardoris, nisi ad se præcipitandum; virium, nisi ad se vulnerandum; est capax omnis mali; & incapax ad omne bonum.*

Sine gratia superna voluntas libera est ad

aberrandum, ad non se præcipitandum, & vulnerandum; & capax est ad prosequendum bonum ordinis naturalis.

40 *Sine gratia nihil amare possumus, nisi ad nostram condemnationem.*

Etiam sine gratia supernaturali possumus bonum prosequi; imò Deum ipsum amare amore naturali; qui certè non est ad nostram condemnationem, quamvis non sit salutaris, ac supernus.

41 *Omnis cognitio Dei, etiam naturalis, etiam in Philosophis Ethnicis, non potest venire nisi à Deo, & sine gratia non produci, nisi presumptionem, vanitatem, & oppositionem ad ipsum Deum, loco affectionis adorationis, gratitudinis, & amoris.*

Cognitio Dei naturalis tantum abest, ut sine gratia supernaturali producat vanitatem, presumptionem, & oppositionem ad Deum, ut potius natura sua excitet ad actus naturales adorationis, gratitudinis, & amoris erga illum.

42 *Sola gratia Christi reddit hominem aptum ad Sacrificium fidei, sine hoc nihil, nisi impunitas, nihil, nisi indignitas.*

Eroneum est, quod sine fidei supernæ sacrificio nihil in nobis sit, nisi impunitas, & indignitas; cùm possit voluntas in unita dumtaxat cognitione naturali de divina bonitate, non solum a culpis abstinere, sed etiam ad Dei dilectionem naturalem, & ad virtutis prosecutionem incendi.

43 *Primus effectus gratia baptismalis est facere, ut moriamur peccato; idèo ut spiritus, cor, sensum non habeant plus vita pro peccato, quam homo mortuus habeat pro rebus Mundi.*

Joviniani hæresis fuit, quod gratia baptismalis reddat hominem impeccabilem, ea quippe peccatum penitus destruit, non tamen potentiam ad peccandum, neque concupiscentiam, quæ ut habet Tridentinum, ex peccato est, & ad peccatum inclinat.

44 *Non sunt, nisi duo avores, unde volitiones, & actiones omnes nostra nascuntur: Amor Dei, qui omnia agit propter Deum, quemque Deus remuneratur, & Amor, quo nos ipsos, ac Mundum diligimus, qui quod ad Deum referendum est, non refert, & propter hoc ipsum fit malus.*

E choro virtutum virtutes Morales excludit Quesnellus, inhærens vestigiis damnatis Baji, & Jansenii. Nonne amor sui, amor proximi, & amor creaturarum poterunt vacare culpa, imò esse laudabiles, quamvis non sint amor Dei, nec ad Deum actu, & formaliter referantur? Quis non videt actus Religionis, patientiæ, pietatis, nec non Spei supernaturalis esse laudabiles, quamvis ad actus Charitatis sublimitatem non pertingant?

45 *Amore Dei in corde Peccatorum non amplius tur; peccator siquidem charitate delitatus, regnante, necesse est, ut in eo carnalis regnet cupiditas, omnesque actiones ejus corruptas.*

Quasi vero in corde peccatoris, ubi non amplius regnat charitas, debeat ibi cupiditas regnare, ut omnes ejus actus sint peccaminosi, nec possit peccator quicquam boni facere, ac se se ad resurgentem disponere per actus fidei, ac spei supernaturalis.

46 *Cupiditas, aut Charitas, usum sensuum bonum, vel malum faciunt.*

Circumscripta charitate, adhuc usus sensuum potest esse bonus per actus ab aliis virtutibus imperatos, puta misericordia, justitia, mortificationis, poenitentia, & similes: aliter peccator jejunando, ergo stipem, restituendo alienum, peccaret; quo quid absurdius?

47 *Obedientia legis profluere debet ex fonte, & hic fons est Charitas. Quando Dei amor est illius principium interius, & Dei gloria ejus finis, tunc purum est, quod apparet exteriorius; alioquin non est, nisi hypocrisia, aut falsa justitia.*

Proscripta olim fuerat thesis illa Baji 16. dicens: *Non est vera obedientia, qua sit sine charitate. Ea iterum in hac thesi velut ex Erebo emergit.*

48 *Quid aliud esse possumus, nisi terrena, nisi aberratio, & nisi peccatum, sine fidei lumine, sine Christo, & sine Charitate?*

Bajus pariter in trigesimali quarta ex suis proscriptis thesibus ideam effutiebat, dicendo: *Omne quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est. Sicut etiam in 39. eructabat: In omnibus juris aliis peccator servit dominanti cupiditati.*

49 *Ut nullum peccatum est sine amore nostri, ita nullum est opus bonum sine amore Dei.*

Ex Trid. sesi. 6. can. 31. constat, non solum non peccare, sed etiam bene operari, qui propter mercedem æternam operatur. Sic etiam bene operatur, qui carens amore Dei diligit proximum, audit Sacrum, jejunat. Potest itaque dari opus bonum sine amore Dei.

50 *Frustra clamamus ad Deum, Pater mi, si spiritus Charitatis non est ille, qui clamat.*

Dei plenissimi invocatio, fiducia in eius amore paterno, orationes, suspiria, quamvis ex fonte charitatis non promanent, adhuc conferunt ad charitatem, & justificationem impearandam, ac de congruo promerendam, si procedant ab auxilio superno: non sunt itaque frustra.

51 *Fides justificat, quando operatur; sed ipsa non operatur, nisi per charitatem.*

Neque verum est, quod fides ulla tenus justificet, nisi tantum dispositivè: neque verum est, quod fides solum per charitatem opere-

regnante, necesse est, ut in eo carnalis regnet cupiditas, omnesque actiones ejus corruptas.

52 *Omnis alia salutis media continentur in fide, tanquam in suo germine, & semine: sed haec fides non est absque amore, & fiducia.*

Erroneum est, quod omnia salutis media in fide continantur. Siquidem ad fidem præire debet pia affectio ad illam: & alia salutis media ad fidem consequuntur, non vero illa continentur. Erroneum pariter est, quod fides numquam se Jungatur à charitate, necnon à fiducia, seu spe: Quamvis enim spes non se Jungatur à fide, in qua fundatur; falso tamen est, quod fides nunquam se Jungatur à spe.

53 *Sola Charitas Christiano modo facit (actiones Christianas) per relationem ad Deum, & Jesum Christum.*

Scripturis, Conciliis, Patribus, & ratione fragratur, quod præter Charitatem nulla alia datur virtus, qua fiant operationes studiose, Deo ac Christo gratae. Nonne virtutes aliae Theologales Fidei, & Spei, ac Virtutes Morales, circumscripta relatione ad Deum, & Jesum Christum, actiones Christianas operantur?

54 *Sola Charitas est, qua Deo loquitur, eam solam Deus audit.*

Eiam actibus fidei, spei, timoris, poenitentia, orationis &c. Deum alloquimur; ac Deus hujusmodi nostros effectus, & preces misericorditer audit.

55 *Deus non coronat, nisi Charitatem; qui currit ex alio impulsu, & ex alio motivo, in vanum currit.*

Aliarum etiam virtutum actus Deus coronat; ac proinde non currit in vanum, qui ex aliарum virtutum impulsu, ac motivo currit.

56 *Deus non remunerat nisi Charitatem, quoniam Charitas sola Deum honorat.*

Deus etiam actus fidei, spei, misericordia, justitia, poenitentia, & similes remuneratur; & ab iisdem etiam honoratur.

57 *Totum deest Peccatori, quando ei deest spes, & non est spes in Deo, ubi non est amor Dei.*

Erroneum est, quod spes deficiente, deficit etiam fides; sicut etiam quod non possit peccator charitate deficiente alios virtutum actus elicere tam supernaturales cum auxilio gratiarum; quam naturales nulla superna gratia adiutus. Erroneum pariter est, quod sine Dei amore, & sine charitate, spes supernaturalis reperi non possit.

58 *Nec Deus est, nec religio, ubi non est Charitas.*

Quasi vero non possit peccator Charitate denudatus Deo adhædere per actus fidei, ac spei, illumque per actus Religionis colere; & sic